

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ на Сојузот на МИКРОФИНАНСИСКИ ОРГАНИЗАЦИИ за 2017 година

ПОРАКА ОД РАКОВОДСТВОТО

Успешното спроведување на активностите во рамки на обезбедената проектна поддршка од УСАИД, со проектот “Инклузија и иновации во микрофинансирањето” склучен со договор за проектна поддршка во септември 2015 година беше продолжено во текот на 2017 година, со интензивен ангажман на основачите и членки на Сојузот.

По целосно заокружување на процесот на градење на оперативна организација која располага со потребните капацитети за успешно реализирање на сопствените, како и зацртаните цели на донаторскиот проект, во текот на годината беа вложени дополнителни напори за градење на внатрешни капацитети за обезбедување на екстерно финансирање. Во текот на изминатата година беше ставен акцент на присуство на тимот на МФО на разни настани во земјата и регионот, како неопходност за успешно градење на мрежа на контакти и партнерства, со кои ќе може да се обезбеди пост-проектна одржливост на организацијата.

Сојузот го одржа континуитетот на набавка на нови информатички платформи и софтверски решенија за водечките микрофинансиски организации како и дефинирање на нови финансиски продукти и услуги, базирани на најнапредните технолошки иновации.

Во текот на годината беа одржани девет обуки за финансиски знаења за различните целни групи за јакнење на капацитетите на широки слоеви на население за користење на финансиските услуги.

Како резултат на напорите за јакнење на позицијата на релевантен партнер на клучните институции од јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор, Сојузот ја потврди улогата на носител на јавно-приватниот дијалог за подобрување на регулативата која ја уредува деловната клима за микрофинансирање и препознатлив чинител во земјата и регионот.

Притоа, се издвојува регионалниот форум “Платежни услуги за финансиска инклузија“ во Охрид, организација на тркалезна маса со Народната банка и Министерството за финансии, обезбедената странска експертска поддршка како и студиското патување со посета на најрелевантните институции во Албанија во доменот на платежните услуги во согласност со директивите на ЕУ.

Во текот на годината беа одржани осум седници на Надзорниот одбор и две седници на Собранието при што се донесени акти кои го уредуваат работењето на Сојузот.

Според финансискиот извештај за 2017 година, Сојузот има реализирано вкупни приходи од 26.019.969 денари и расходи од 24.268.619 денари.

Непотрошениот износ на приходи, кој се состои од наменски средства за донаторскиот проект со УСАИД изнесува 1.751.350 денари и се пренесува во 2018 година.

М-р Горан Лазаревски
Извршен директор

ПРАВНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕТАЛИ

Сојузот на Микрофинансиски организации е основан во 2011 година, од

- Здружение на граѓани ЦЕП Можности,
- Здружение на граѓани ФУЛМ,
- Микрокредитна фондација Хоризонти и
- Македонска Развојна Фондација за Претпријатија.

Сојузот е регистриран во Регистарот на здруженија и фондации во Централниот регистар Скопје, регистерски број 6711430.

Надзорот над работењето на Сојузот се спроведува од страна на Надзорниот одбор во состав:

1. Снежана Андова
2. М-р Елеонора Згоњанин Петровиќ
3. Тетјана Лазаревска
4. Васил Давалиев

Извршната канцеларија на Сојузот ја сочинуваат:

- Горан Лазаревски, извршен директор
- Елена Цуцулоска, оперативен менаџер
- Наташа Јорданова, проектен асистент

ВИЗИЈА

Визијата на МФО е намалена сиромаштија и невработеност и воспоставена социјална кохезија.

МИСИЈА

Мисијата на МФО е да придонесе за создавање општество во кое одржливиот микрофинансиски сектор ќе испорача адекватни финансиски и нефинансиски услуги за намалување на сиромаштијата преку промоција на претприемништво и развојот на микро и малите претпријатија и други лица кои имаат отежнат пристап кон финансиски услуги.

ЦЕЛИ

Сојузот се стреми кон остварување на следните цели:

- Подобен пристап до финансиски услуги, како моќен инструмент за развој на претприемништвото и намалување на сиромаштијата, преку интензивна комуникација со целните групи и воведување на иновативни продукти со користење на информатички и комуникациски технологии;
- Подобрено деловно опкружување преку поголема инклузивност на деловната заедница и невладиниот сектор во носењето и имплементирањето на легислативата и регулативата во организирана форма;
- Промовирање и развој на претприемништвото, поттикнување иновации и развој на партнерства;
- Подобен капацитет на членките на Сојузот;
- Остварување на заедничките интереси на членките на Сојузот преку интензивна и активна комуникација со сите релевантни чинители во областа на заедничкото дејствување.

ЦЕЛНИ ГРУПИ И СОРАБОТКА СО ДРУГИ СУБЈЕКТИ

Во својата работа Сојузот се фокусира кон поддршка на почетните претприемачи, микро и малите претпријатија, како и сите други кои имаат отежнат пристап до финансиски услуги (Ромите, руралната популација, итн.).

За остварување на целите, Сојузот работи на воспоставување силни врски со други домашни невладини организации, меѓународни организации и странски донатори.

ВРЕДНОСТИ

МФО се базира на следните вредности: претприемништво, учество, партнерство, одговорност и транспарентност, одржливост и еднакви можности.

На иницијатива на членките, а по спроведени консултации со засегнатите страни, во рамки на Сојузот е изготвена апликација за проектна поддршка, која беше поднесена со УСАИД и за која беше добиена согласност за финансиска поддршка за серија на активности:

Програма: Инклузија и иновации во микрофинансирањето

Извор на финансирање: УСАИД Македонија

Почеток на проектот: 28.09.2015 година

Времетраење на проектот: Три (3) години

Имплементациски партнери:

- Штедилница Можности
- Штедилница ФУЛМ
- Микрокредитна фондација Хоризонти
- Македонска развојна фондација за претпријатија

Главна цел на проектот е подобрен пристап до финансии според потребите на домаќинствата со ниски приходи, претприемачите и малите и микро-претприемачи. Овозможувањето на лесен пристап до финансии за домаќинствата со ниски или без приходи, претприемачите и микро и малите претпријатија ќе овозможи создавање на нови работни места кои од друга страна водат до економски раст и намалување на сиромаштијата како конечна цел на проектот.

Програмата се состои од три главни компоненти на активности:

1. Инклузивни финансиски пазари
2. Овозможувачка околина
3. Регионален пристап

Во текот на 2017 година успешно беа реализирани предвидените активности во согласност со проектниот работен план:

Јакнење на значењето на Сојузот на микрофинансиски организации

Во соработка со проектните партнери, Сојузот оствари учество на Европскиот самит за микрофинансирање во Барселона, Шпанија. На овој настан Сојузот презеде значајно учество и оствари соработка со повеќе институции од различни земји, со фокус на финансиското образование и социјалното влијание во микрофинансиските организации, нивното мерење и известување. Активното учество во програмата на Глобалната недела на парите како механизам за промовирање на микрофинансиските организации е еден од резултатите на овие напори.

Сојузот зема активна улога и во градење на експертиза во доменот на социјално претприемништво и обезбедување на механизми за пристап до финансии за овие компании. За таа цел е остварена партнерска соработка со проект на ЕУ, локален партнер Ептиса и Министерството за труд и социјална политика како и поголем број на граѓански организации и јавни институции. Сојузот одржа повеќе работилници и форуми и денес е препознатлив чинител во доменот на пристап до финансии за социјални претпријатија и подобрување на регулативата.

На покана на MFC и Social Performance Fund, Сојузот беше дел од состанокот на националните мрежи во Сараево, БиХ, за да воспостави партнерство со организациите од Филипини, Азербејџан, Непал, Полска, САД, Србија, Таџикистан, Ерменија и Киргистан. Оваа партнерска платформа на национални здруженија е активна со силно учество на Сојузот, со месечни веб-средби каде се презентираат различни искуства и решенија во обезбедувањето одржливост за националните сојузи и односите кон засегнатите страни.

Сојузот обезбеди учество и на конференцијата "Хоризонт 2037: Фер финансии за сите?" во Сараево, Босна и Херцеговина", пришто македонските достигнувања беа споделени како добри практики во три наврати:

- На работилницата за финансиско образование, обуката за финансиска писменост на Сојузот беше презентирана како успешен модел;
- Во работната група за дигитализација на финансиски услуги, Сојузот го елаборираше тековното инвестирање во новите технологии на нашите партнери и додадената вредност што ќе им ја обезбеди на своите клиенти и
- На состанокот на националните мрежи, Сојузот и неговите напори за одржливост беа презентирани на претставниците од 11 земји како добар пристап кон долгорочната одржливост.

Во својство на национален партнер, МФО учествуваше во истражувањето за окружувањето за микрофинансирање за стартап претпријатија предводено од МФЦ, во која беа опфатени различни земји од Европа. Сојузот и членките дадоа значаен придонес во креирањето на документот, како и дебатите со заинтересираните страни од јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор за да дискутираат за наодите и препораките. Оваа студија веќе служи како инструмент за дијалог за политиката на МФЦ и ЕМН кон Европската комисија, процес кој исто така ќе го вклучи МФО.

Сојузот во текот на годината се приклучи на работната група за "Дигитализација во микрофинансирање" Microfinance Center-MFC, Полска, како активен учесник во промовирањето на достигнувањата и искуствата на македонските микрофинансиски служби во областа на иновативни и дигитални услуги. Овие работни групи продолжуваат да служат како платформа за водечки експерти во областа од целиот свет за да дискутираат за новите случувања и можната соработка меѓу различни земји, но исто така да дискутираат за регулаторните предизвици и приоритети кои имаат потреба од решавање.

Дополнително, МФО обезбеди експертиза како национален партнер за Македонија во подготовката и издавањето на национален документ: Легислативно мапирање за микрофинансирање, во кое беа

вклучени голем број земји, за да се обезбедат информации за општата финансиска и нефинансиска заедница за постојното законодавство за микрофинансирање во Македонија и други земји, како и актуелните трендови на теренот, напорите за застапување итн. Овој документ е прв од ваков вид кој служи како официјална презентација на законодавната средина и предизвиците со кои се соочува и можностите за иден развој. Учеството на организациите членки беше клучно во процесот.

Учеството на на 20. годишна конференција на МФЦ како и учество на состанокот на национални мрежи ја постигна својата цел, да ја зајакне релевантноста на Сојузот и нивото на експертиза како дел од напорите за одржливост.

Во рамките на активностите за соработка со регулаторите, продолжи партнерството на Сојузот со Националното Координативно тело за финансиска едукација, составено од Народната банка, Министерството за финансии, Комисијата за хартии од вредност, МАПАС и Агенцијата за супервизија на осигурување. Активноста "Глобална недела на парите" беше реализирана успешно, со караван кој ги посети членките на Сојузот и завршен настан за максимална видливост и посети од голем број млади луѓе, како и регулаторите. Оваа активност ја позиционираше МФО на картата на релевантни институции и партнер со експертиза за финансиска писменост и образование. Овие активности ќе имаат многу позитивно влијание во промовирањето на микрофинансирањето кон поширокото општество и општествената порака што треба да се шири.

Со финансиското образование во фокусот на Сојузот во текот на втората проектна година продолжи учество во релевантните меѓународни настани и мрежи.

Врз основа на партнерството воспоставено помеѓу МФО и Европската микрофинансиска мрежа (EMN), седум претставници од четирите микрофинансиски организации учествуваа на 14-та годишна конференција на EMN во Италија: "Финансиско образование за јакнење на граѓаните". Венецијанската декларација за финансиска инклузија потпишана од над 300 делегати и претставници на микрофинансиски организации во Европа, инвеститори и делегати на ЕУ (Европски инвестициски фонд, EaSI итн.) Ова е еден од водечките светски настани во микрофинансирањето, каде добрите практики во областа на финансиската едукација и менторството беа споделени, како што се применуваат од микрофинансиските организации во ЕУ.

Во овој извештаен период, Сојузот организираше учество на тим од претставници на меѓународната конференција на WOCCU во Виена, Австрија. Конференцијата на Светскиот совет

на кредитни унии вклучи над 1.600 луѓе од 58 земји, со водечки говорници, можности за вмрежување и различни форми на ангажирање со колегите од целиот свет, како и учење од водечки индустриски експерти за теми како што се раст на младите возрасни членови, застапување, финансиска технологија, операции, лидерство и нови трендови.

На 20 октомври Сојузот го одбележа Европскиот ден на микрофинансирање преку организирање на тркалезна маса за финансиски механизми за социјални претпријатија во просториите на МФО на која учествуваа претставници на Македонската банка за поддршка на развојот, УНДП и Министерството за труд и социјална политика, ЕУ-Проект за социјално претприемништво, СЕЕД Македонија и 9 локални организации од граѓанскиот сектор - социјални претпријатија. Оваа група активности вклучуваше кампања за подигање на свеста за важноста на микрофинансирањето што ја спроведе МФО, со публикација во социјалните медиуми и учество на телевизиско интервју на јавната телевизија. Со овој настан, Сојузот ја промовираше својата улога како водечка организација во областа на финансиските инструменти за социјални претпријатија.

Сојузот ја искористи можноста да биде домаќин на меѓународна работилница за социјално претприемништво во Скопје, во областа на финансиските инструменти за поддршка на социјалните претпријатија. Сојузот беше домаќин на дебатата во која беа вклучени експерти од Хрватска и Полска, како и претставници од јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор во Македонија.

Како поддржувач на конкурентноста на членките, Сојузот им овозможи на своите членови да ги претстават своите производи и услуги на деловната заедница на Бизнис саемот организиран од УСАИД, во винаријата Стоби.

Зајакнување на капацитетите на Сојузот и администрацијата

На полето на градење на капацитетите, Сојузот обезбеди учество на специјализирана обука за финансии и сметководство на организациите на граѓанското општество со поддршка на ТАКСО, како и на серија сесии за консултации со јавното, деловното и граѓанското општество за програмата на ЕУ ИПА 2, со цел да се позиционира Сојузот во донаторскиот систем на ЕУ и да се зајакне релевантноста како учесник во дефинирањето на процесите на донаторските програми во иднина и активно учество во развојот на поволни политики за микрофинансирање. Во соработка со мисијата на УСАИД, МФО активно учествуваше во апликативната поддршка на програмата на УСАИД за

човекови права. Во текот на годината, МФО продолжи да ги следи активните донаторски програми и да ја анализира соодветноста на можното вклучување.

По завршувањето на календарската година и во врска со административното завршување на финансиските извештаи, МФО ја заврши процедурата за избор на ревизорска куќа за потребите на Проектот на УСАИД во соработка со Мисијата во Скопје и процесот на ревизија беше успешно реализиран, без наод во финалниот извештај.

Во текот на годината Сојузот учествуваше на серија работни сесии со разни засегнати страни, како USAID BER и CEED проектите, Амбасада на Швајцарија, Делегација на ЕУ, како и средба со делегацијата на Стејт Департментот на САД каде Сојузот доби можност да го елаборира Проектот и деловната средина за микрофинансирање со идентификуваните предизвици.

Партнерствата со локалните иницијативи и соработката со други донаторски активности во области релевантни за микрофинансискиот сектор се важни во процесот на обезбедување на знаење за Сојузот и мрежи на професионалци за поддршка на неговата важност.

Компонента 1: Градење на инклузивни финансиски пазари

Беше спроведена серија на активности со кои се обезбеди успешно остварување на главната цел, да се подобри и да се прошири опфатот на неопслуженото и сиромашно население и да се создадат инклузивни микрофинансиски услуги каде поголем дел од целните групи кои имаат потенцијал да придонесат за растот на македонската економија, ќе имаат пристап до финансиските услуги, зголемување на финансиските и компјутерски знаења меѓу микро-бизнисите и населението во руралните области за водење на нивниот бизнис, да се јакне базата на средства и управува со ризици, а со тоа да се зголеми бројот на микро клиенти и клиенти во руралните области.

Нови ИТ платформи за водечките микрофинансиски организации-партнери на проектот

По успешно заокружениот процес на идентификување на најсоодветен пристап и решенија за изградба на потребната инфраструктура и дефинирање на јасни технички спецификации и барања за интегрирано ИТ решение, МФО обезбеди активно учество во процесот на имплементирање на нови ИТ платформи на партнерите во проектот и процесот на следење: Проектниот тим активно учествуваше во работата на сите партнери во оваа област и обезбеди поддршка во финансиските дефинирачки и други правни опции, како и координација со УСАИД.

Јакнење на присуството на традиционалните и нови микрофинансиски производи

Во извештајната година продолжија напорите за јакнење на присуството на традиционалните микрофинансиски производи, со истовремена подготовка за воведување и промоција на нови производи, во согласност со временскиот распоред на дефинирање на нови производи и соодветна инфраструктура.

Врз база на наодите од истражувањето спроведено минатата година, ја поставивме почетната точка за создавање на нови финансиски производи и утврдување на обемот и основата на маркетиншката и медиумска кампања.

Првата фаза од медиумската кампања, со цел да се зголеми свеста на широката јавност за користење на интернет и социјалните медиуми за пристап до услугите на микрофинансиските организации, беше реализирана според планираната динамика. Оваа кампања го поместува фокусот на сегашните и идните клиенти од редовните посети на канцелариите и телефонските повици до вработените, за да дознаат повеќе за производите и постојните иницијативи онлајн, преку пристап до веб-страницата или социјалните медиуми, како што се Фејсбук, Instagram и други платформи. Со реализацијата на овие цели ќе се воспостават неопходните основи за премин во фаза 2 од медиумската кампања и јавноста ќе биде навремено сензибилизирана.

Обуки за персоналот на микрофинансиските организации

Во согласност со работниот план и планираната динамика, во текот на овој извештаен период се одржа серија од 7 обуки за вработени на микрофинансиските организации-членки на МФО, од кои

- една во Велес, две во Дојран и две во Маврово на темата "Јакнење на продажните вештини и подобрување на ефикасноста во процесот на продажба во микрофинансиските организации", и
- две во Велес, на тема "Јакнење на мотивацијата и подобрување на квалитетот на комуникацијата во меѓучовечките односи".

На овие обуки учество земаа над 140 вработени на водечките микрофинансиски организации.

Во доменот на јакнење на капацитетите и градење на партнерски односи на соработка кај персоналот на микрофинансиските организации, Сојузот организираше едукативен викенд во Струга за 102 лица, вработен кај членките. Образовниот викенд беше организиран со цел да се промовира тимска соработка меѓу вработените и да им се даде соодветно знаење за подобрување на квалитетот на комуникацијата во меѓучовечките односи, разрешување на конфликти, справување со ризици и предизвици, како и да се изгради платформа за размена на искуства и знаење и меѓусебна поддршка во работењето.

Можности, ФУЛМ, Хоризонти и МРФП покажаа висока чувствителност за градење на заеднички тим со другите членки на Сојузот како индикатор дека компаниите покажуваат колективна одговорност и загриженост за нивните деловни соработници, кои се клучни двигатели на развојот.

Јакнење на капацитетите за финансиска писменост

Во оваа група на активности, Сојузот го задржа фокусот на целните групи, на кои им беше овозможено да ги унапредат своите лични финансии и вештини за управување со долгот, да се запознаат со видовите на услуги микрофинансирање, вклучувајќи ги и новите производи микрофинансирање, да научат повеќе за управувањето со личните, но и буџетите на претпријатието, да се задолжуваат разумно, да разликуваат видови на кредити и нивни трошоци но и да ги познаваат последиците од презадолженоста и стандардите кои важат.

Темите беа поделени во две компоненти - лични и деловни финансии. Преку практични вежби и примери, беа пресметани теоретски и практично дискутирани теми за пресметката на цената на производот, пресметката на маргина на профитабилност и готовински тек.

Во текот на извештајниот период, беа одржани 9 обуки во Скопје, Кавадарци, Мустафино, Велес, Охрид, Прилеп, Битола и Гостивар, со вкупно 219 учесници од сите целни групи.

Со спроведената анкета, беше констатирано дека учесниците кои присуствуваа на обуката покажале зголемување на точни одговори на финансиски прашања од 39,41%, во споредба со нивните одговори на почетокот на обуката. По спроведената обука, процентот на точни одговори на сите одговорени прашања од страна на земјоделците беше 78,71%.

Пристапот до целните групи беше поддржан од Националниот центар за развој на иновации и претприемничко учење - Скопје и партнерските земјоделски задруги и здруженија, кои покажаа интерес за идентификација и мотивација на учесниците во обуките за финансиска писменост по отворен повик, објавен на веб-страницата: Фармерска кооперација Еко Илинден од село Мустафино, Здружение на земјоделци "Слоу Фуд" од Битола и Здружението на фармери Агро Фаланга од Велес. Кумулативно, од почетокот на реализација на проектот се одржани 16 дводневни обуки за финансиско знаење на кои учествуваа 358 лица.

Компонента 2: Креирање на поволно окружување

Поволно деловно окружување за микрофинансиските организации

Анализирањето на можностите за застапување на интересите на членките беше продолжено во контекст на развивање на инклузивен микрофинансиски сектор, анализа на релевантни закони кои влијаат на работењето и советување на релевантните институции преку јавни дебати за регулативата за да се подигне свеста за предностите на производите и услугите на членките во однос на комерцијалниот банкарски сектор.

За таа цел, беа продлабочени партнерските односи меѓу Сојузот и клучните институции од јавниот и приватниот сектор, организации, како и со групи на граѓанските организации активни во доменот на интерес на микрофинансирање, пришто беше спроведен процес за идентификување на приоритетите и полињата од заеднички интерес и можни заеднички напори, за реализирање на активности во иднина.

Работа со регулаторите

Активностите за јакнење на Сојузот како релевантен партнер кој ќе ја понуди неопходната експертиза за донесување на политики базирани на докази, продолжија и во овој извештаен период, во насока на одржливи и трајни решенија за предизвиците на регулаторните партнери.

Во текот на 2017 година извршната канцеларија на сојузот и членките остварија активна комуникација со регулаторите за новиот закон за платежни услуги. Овој закон кој со себе носи либерализација на пазарот на финансиски услуги и осетно намалување на трошоците за финансиски трансакции, е од големо значење за секторот на микрофинансирање бидејќи треба да обезбеди можност тие да станат лиценцирани "платни институции" овозможувајќи им да понудат платежни услуги за своите клиенти и пошироката јавност. Ова претставува можност за членките на Сојузот затоа што ќе бидат во можност да понудат дополнителни услуги за постојните клиенти, за јакнење на нивната доверба и лојалност, но и клучна помош на нашите напори за проширување на база на клиенти на членките.

На 20 и 21 април 2017 година, во Охрид, Сојузот на микрофинансиски организации беше домаќин на вториот Регионален форум "Платежни услуги за подобра финансиска инклузија", во соработка со Народната банка на Македонија и Министерството за финансии на Македонија, со учество и презентации на Централните банки на Албанија, Словенија, Хрватска, Црна Гора и Србија, како и кредитните униии од Ирска, САД, Велика Британија, Молдавија и Полска. На форумот учествуваа над 35 учесници и беше формирана основата за изградба на платформа за регионална соработка

за заедничка акција за подобрување на прописите и зајакнување на финансиското вклучување, како и иницирани напори за идна дискусија.

Овој форум резултираше со воспоставување на стабилно партнерство меѓу микрофинансиските организации-членови на МФО и организациите од јавниот сектор, но и позиционирање на МФО како релевантен партнер во процесот на јавно-приватен дијалог, со потребното ниво на експертиза за да станат и да останат долгорочен партнер на регулаторите во процесот. Покрај тоа, МФО воспостави силна регионална улога и ја зајакна својата важност како една од водечките микрофинансиски здруженија во регионот, како дел од долгорочниот процес да стане регионален центар на знаење.

Од 6 - 8 јуни Сојузот организираше експертска посета со помош на Штедилница ФУЛМ и Кредитната унија од Полска и им обезбеди на регулаторите и на донаторската заедница знаења за реформата на платежните услуги во согласност со PSD2 директивата на ЕУ и Е-плаќања, М-банкарство и практики за електронско банкарство во Полска и други земји од ЕУ. Во тие рамки се одржаа состаноци со мисијата на УСАИД, делегацијата на ЕУ, Амбасадата на Швајцарија, Светска банка и други релевантни организации, како и работна сесија на која учествуваа 20 учесници од Народната банка и Министерството за финансии, како и Мисијата на УСАИД во Скопје и членовите на МФО.

Оваа активност даде силен придонес кон нашите напори да бидеме релевантен партнер во дијалогот на јавниот сектор за претстојните активности во областите идентификувани како приоритети: 1) Подобрување на конкурентноста на небанкарските микрофинансиски организации преку воведување на платежни услуги; 2) Подготовка на измени на соодветните закони во однос на заштита на потрошувачите, процедури за лиценцирање и други прашања, и 3) постојни можности за воспоставување соработка со релевантни институции од регионот, активни во областа на финансиските услуги и банкарството.

МФО за своите членки овозможи учество на Годишната конференција за плаќања и платна инфраструктура, во организација на Народната банка на Македонија, во Охрид.

Група од 6 претставници од ФУЛМ и Можности, како и МФО учествуваа на конференцијата за да дознаат повеќе за тековната реформа на системот на плаќања и следните чекори кон либерализација на платежните услуги и диверзификација на финансиските услуги на пазарот.

Во 2017 година, МФО обезбеди поддршка на ФУЛМ и Можности за учество на специјализирана обука за Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) 9, организирана од Делoit во Скопје. На специјализирана обука учествуваа четворица претставници од Можности и ФУЛМ. МСФИ 9 е стандард кој НБРМ ќе го применува од 2018 година и се однесува на начинот на пресметување на корекцијата на заемите. Обуката се одржа во Стопанската комора на Македонија од страна на специјализирани експерти од Делoit.

Сојузот продолжува да работи со Министерството за финансии и Народната банка во оваа област за да обезбедиме законодавство кое пропишува поволни услови за вклучување на членките.

Компонента 3: Регионална соработка

Во текот на 2017 година беа воспоставени контакти и договорена соработка со регионални сојузи за микрофинансирање, микрофинансиски организации како и регулатори, донатори и експерти од Србија, Албанија, Косово, Босна и Херцеговина, Романија, Полска, Италија, Белгија и други земји.

Во тој контекст, Сојузот организираше студиска посета на Тирана, Република Албанија, на која со учество на членките на серија состаноци беа разменети сознанија за текот на реформата на платежните услуги со

- M-Pay Тирана
- Bank of Albania, Тирана
- EasyPay Тирана
- UniFin Тирана
- Fondi Besa, Тирана.

Во текот на студиското патување се одржаа состаноци со цел да им се обезбедат на менаџерите на македонските микрофинансиски организации релевантни сознанија за нивните платежни услуги Е, М-банкарство и практики и законодавство за електронски пари, како и други практики за микрофинансирање.

Во текот на посетата беше воспоставена соработка со релевантните институции и беа обезбедени мошне значајни информации за регулаторните предизвици и имплементациските искуства во оваа сфера, како силен придонес за успешна асистенција на домашните регулатори во процесот, во насока на вклучување на микрофинансиските институции како платни оператори.

Изградената регионална позиција на Сојузот беше потврдена на регионалниот форум во Охрид, кога како домаќини на претставници на сите овие земји, беше овозможено да разговараат за заедничките предизвици и можности за понатамошен развој на микрофинансирањето во регионот.

ИЗВЕШТАЈ

за годишната сметка на МФО за 2017 година

Извештајот за годишната сметка на МФО се однесува на периодот од 01 јануари до 31 декември 2017 година.

Финансиските извештаи на МФО за 2017 г. се подготвени во согласност со стандардите за финансиско известување, со споредбени податоци за 2015 г.

На заклучниот ден на годишната сметка за 2017 година, состојбата по одделни биланси е следна:

1. БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Опис	2017	2016
Вкупни приходи	26.019.969	22.027.843
Вкупни расходи	24.268.619	14.650.807
Разлика помеѓу приходи и расходи	1.751.350	7.377.036

1.1. ВКУПНИ ПРИХОДИ

Категоријата вкупни приходи се состои од следните подкатегории:

Опис	2017	2016
Приходи од камати	176	44
Позитивни курсни разлики	132.949	31.497
Приходи од донации	18.512.359	21.977.787
Вкупно	18.645.484	22.027.843

а) **Приходи од донации** се проектните средства добиени по проектот со УСАИД, останатите приходи од членарини, подароци и донации и приходи од пренос на вишок од претходни години

1.2. ВКУПНИ РАСХОДИ

Категоријата Вкупни расходи се состои од следниве подкатегории:

Опис	2017	2016
Потрошени материјали	45.941	145.327
Потрошена енергија	51.550	59.777
Други услуги	3.528.078	1.125.268
Превозни-транспортни услуги	1.070.803	158.300
Репрезентација	2.632	3.000
Наемнина	401.815	456.191
Други материјални расходи	0	122.488
Банкарски провизии	65.788	41.995
Премии за осигурување	6.600	5.450
Дневници за службено патување и патни трошоци	439.263	41.040
Надоместоци на трошоците на работниците и граѓаните	26.689	0
Негативни курсни разлики	235.252	171.428

Други расходи	282.847	15.198
Пренесени средства	15.182.130	9.252.673
Средства за опрема	0	89.473
Други капитални средства	0	56.325
Вкалкулирани плати	2.898.835	2.877.177
Вкалкулирани надомести	30.396	29.697
Вонредни расходи	0	0
Вкупно	24.268.619	14.650.807

2. БИЛАНС НА СОСТОЈБА

По распределба на вишокот на приходи над расходи по оданочување по одделни фондови и намени (согласно предлогот за распределба дефиниран во 1.4.), состојбата по одделни категории на Билансот на состојба е следна:

Опис	2017	2016
Средства	1.829.216	7.510.417
Фондови и обврски	1.829.216	7.510.417

2.1. СРЕДСТВА

Категоријата Парични средства, краткорочни побарувања и активни пресметковни сметки се состои од следните подкатегории:

Опис	2017	2016
Постојани средства	78.525	103.112
Парични средства	1.717.409	7.373.192
Дадени аванси, депозити и кауции	33.282	34.113
Вкупно	1.829.216	2.418.749

2.2. ФОНДОВИ И ОБВРСКИ

Категоријата фондови и обврски се состои од следните подкатегории:

Опис	2017	2016
Извори на деловни средства	78.525	103.112
Обврски спрема добавувачи	1.562	20.130
Обврски спрема државата и други институции за даноци и придонеси и др. обврски	0	10.139
Обврска за данок на непризнаени расходи	622	572
Пренесени средства за наредна година	1.748.507	7.376.464
Вкупно	1.829.216	7.510.417